

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 Hfl. Negyedévre 3. Negyedévre 4. 50.		Felső szerkesztő: Dr. NEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

Hát mit akarnak ?

Debrecen, szept. 1.

Ezt a kérdést lehet intézni Kossuth Ferenchez és pártjához a tegnapi esti értekezlet után, amelynek eredménye volt az a szózat, amellyel a párt határozat és Kossuth szavai szerint a nemzetet akarják felvilágosítani a párt célja és intenciói felől, amely azonban nem egyéb, mint egy rosszul sikerült diplomata munka.

A határozat mindenkit kiakart elégíteni: így senkit sem elégített ki. Pedig a közvélemény eléggé világosan tette fel a kérdést Kossuthékhoz, hogy hát mit akarnak. — Erre Kossuthék elmondták, hogy nekik nem kell a védőreform és nem akarják azt a választó jogot, amelyért állítólag fegyvertársaik a nemzetközi szociálisták és a Kossuthéknál is erősebben privilegizált hazafiságu Justhék harcolnak. De hogy mit akarnak, azt nem mondták meg. Nem mondták meg, azt sem helyeslik-e az obstrukciót.

Amíg azonban a párt nem akar semmit, egyet mégis megcselekedett. A pártvezér, Kossuth Ferenc odarugott a szövetséges pártvezérhez Justh Gyulához. Tudjuk ugyanis, hogy az obstrukciót éppen Justh Gyula propagálta s eközben erősen hivatkozott arra, hogy a nemzet akarátát teljesíti az ellenzék, amikor kézzel-lábbal obstruál. Erre jön most Kossuth

é skijelenti, hogy az ellenzék küzdelme az országban nem találkozik azzal a helyesléssel, amelyre régebben, ezeket mondta:

— Az ország, a mely nem látja tisztán a küzdelem célját, azzal a gyanuperral él, hogy a védőreform ellen való küzdelem bizonyos választói reform érdekében folytatott küzdelem takarója.

A végén azután elfogadnak egy javaslatot, amely szerint együtt küzdenek a Justh-párttal.

Hát nem a politikai szemérmertlenség, az országámitásának legmagasabb foka ez a határozat, amely kimondja, hogy az obstrukció egy általuk nem helyeselt cél takarója, az obstrukció nem találkozik a nemzet helyesléssel s ezek után csatlakozik azokhoz, akik az obstrukciót csinálják.

Az egyszerű polgárok milliói végre is járhatnak a politikai ravaszkodásokban, amelyeket minden politikai tisztesség ellenére s a következetesség oldalbarugásával elhelyezett az ugynevezett szózatban s amelyek végre is nem egyebek mind sanda taktikai sakhuzások Justhék reményeinek lehűtésére. Az ország becsületes nyilt, férfias állásfoglalást várt és kapott egy kertelő nyilatkozatot, amelynek létrejövetele és tartalma is nagyon átlátszó leplezése annak az ellentétnek, amely az ellenzék kebelében dul s a mely ellentét, taktikázás, ellenségeskedés és hazudozás legjob-

ban mutatja a küzdelem erkölcsi alapjának hiányát.

Kossuth Ferencnek a legnagyobb ellenzéki párt vezérének az a nyilatkozata, hogy az ellenzék küzdelmét az ország nem támogatja, nem más, mint világos és félre nem érthető megállapítása annak, hogy az obstrukciónak sem léte alapja, sem célja nincsen és bevallása annak, hogy az ellenzék vezető férfiai tudják és látják, hogy az ország népe nem áll mögöttük.

De hát ezek után kérdezzük, mikor látják elérkezettnek az időt az ellenzék vezérfiai, — hogy e megállapításnak, bevallásnak és elismert ténynek becsületes konzekvenciát le is vonják. Vagy annyira kiveszett már a politikai tisztességérzet az ellenzék vezérfiaiból, hogy a becsületes elhatározásnak már nincs csirája sem a lelkükben.

Ime beismerik az ország nem áll mögöttük, harcuk nem a nemzet a küzdelme, komoly pártához nem illő viselkedésük nem találkozik a nép rokonszenvével, tehát — mondják ők — ezek után folytatják a céltalanul megkezdett harcot. De hát mi jogon és miért? Mit akarnak?

Céljuk nincs, a nemzet akarata ellenük. Fejeik neki mennek a falnak? Ezt megtehetik, de nem vihetik a falnak a nemzetet, amely már ugyanis elég kárt szenvedett az ellenzék falnak ent politikájától.

Riki.

Irta: Henri Duvernois.

Henriette Chambreuil éppen akkor lépett ki autójából, hogy a parton egy kis sétát tegyen, midőn ott egy megható dolog történt. Egy öreg koldus feküdt mozdulatlanul, mereven a földön, szívszélhűdés ölte meg. Mellette hangosan nyöszörgött a kutyája és holt gazdája hideg kezét nyalogatta, azután kis fatányérkát szorított fogai közé, mintegy kéregetve állott hátsó lábaira, de csakhamar leejtette a fatányérkát s újra gazdája körül jött-ment nyöszörgöve. — Henriette valami melegséget érzett szívében. Szerette a kutyákat nagyon, mint a legtöbb nő s megsajnálta a nyöszörgő állatkát. A holt ember és kutyája körül mind nagyobb sokaság verődött össze, egyik másik szolt is:

— Az embernek már jó — annak semmi baja — de a szegény kis kutya — most nincs gazdája!

— És valóban a hü állapot keservesen vonított, midőn elvitték holt gazdáját.

— Henriette az ott álló rendőrtől megkérdezte:

— Magammal vihetem a kis állatot? — Nálam nagyon jó dolga lesz! Kérem, vegye át a névjegyem.

— Hogyne! — csak tessék kérem.

— Jössz velem kutyácska? — szolt Henriette és megcirógatta az állatkát.

Nyugtalanul pislogott a kutya a szép asszonyra, de rövid idő múlva hozzá somolygott.

A tömeg egész meg volt hatva. Az öreg koldus halála, az előkelő szép hölgy nagy-

lelküisége; csupán a hűséges kutyácskától vártak kissé több ellentállást, de a tömeg így sem fukarkodott a hangos tetszésnyilvánításoktól.

Az izgalomtól kipirulva, Henriette intett autójának és pár percre a történetek után, a kiskutyával együtt, ki kétségkívül az előbbi életére emlékül, fogai között a fatányérkát szorosan tartva, az autóban helyet foglalt és elrobogott.

Otthonábaérkezve, a kutyácskát jól megmosták, megkefélték és Rikinek nevezték el.

Chambreuil bosszankodva kérdezte szép feleségét:

— Hát ezt a csunya állatot már ismét honnan szerezted, ma chère? Igazán a világ még azt fogja mondani rólam, hogy hátla még azt fogja mondani rólam, hogy hátla még a tönk szélén állok, hogy már olyan kutyám van, aki fatányérkával tud szolgálni, hogy nekem, ha koldusbotra jutok, több alalmazást juttassanak, ha valamely hid végén állok majd mint kéregető. Furcsa izlésed van fiacskám s ami a kutyákat illeti, rettenetes rossz! Hisz ha valam ifinom kis divatos ölebecskét vettél volna magadnak, édes szívem, semmi kifogást nem tettem volna, de ez az utálatos, ez az ellenszenves, szomorú bestia! . . .

Henriette csupán egy kicsinylő mosolylyal felelt e kifakadásra. Hisz a férje úgy sem képes őt megérteni. A kutyácska bizony hálás és hü lesz hozzá.

Mig ez történt, Jean Fullemoys öltözködött, Chambreuilnél látogatást tenni. Már hat nyakkendőt próbált végig s úgy találta, hogy egy sem áll elég jól, félre dobta azo-

kat, tükréhez fordult tanácsért, amely mindig oly hűségesen, tetszetősen adta vissza szép férfias arcának minden vonását; más-kor igen, de éppen ma ezzel sem volt megelégedve.

Pedig Jean Fullemoys ritka szép fiatal-ember volt, finom, előkelő. Mialatt ismét végigvizsgálta ruházatát tetőtől talpig s fején még néhány hajszálat elrendezett, belépett atyja.

— Ah, édes fiam, kiért csinostottad így ki magad? Melyik libácska kedvéért?

— Látogatást kell tennem!

— Ugy, ugy? Egy látogatás! Persze cselekedj tetszésed szerint fiam. Csinos, fiatal fickó vagy, mulass! Jól teszed. Ötven Louisdort kapsz havonta. Én midőn olyan korban voltam, mint te most, tizenöt frankot kaptam és pompásan élveztem az életet. Mi vendéglőben étkeztünk, tánciskolában táncoltunk. Azt vélem, hogy te . . . hogy te előkelő hölgyikéssel foglalkozol . . . Ovakodj fiam . . .

— De kedves papa . . .

— Ők úgy tesznek, elhitetik veled, hogy szeretnek, pedig — bolondd tartanak. Tudják, hogy atyád fia vagy . . . s egy szép napon majd benyújtják neked a számlát; na, na fiam, ne csinálj olyan gögös arcot. Csak nem akarod kétségbevonni azt, hogy nekem már e téren is lehettek tapasztalataim.

— De atyám, hisz vannak még önzetlen nők is a világon!

— Kevés, roppant kevés! Hidd el nekem, mind önzők! Különben most hova indulsz édes fiam?

— Jean bizony fiillentett: — Madame Destonehoz megyek.

Védik a vezéreket.

A képviselőház ülése.

A mai ülésre is jutott egy véderővítés beszéd. Nadányi Gyula mondta el, igen gyengén reflektálva Antal Géza tegnapi hatalmas támadására, amellyel az ellenzék vezéreit állította oda következtetésül követett politikai magatartásukkal. Nadányi Gyula leborult a nemzet nagyságai előtt, amint ő Justh Gyulát, Kossuthot és Apponyit nevezte. Az ellenzéken szomorúan, a munkapárton deülség közt hallgatták ezt a szerencsenmosdatást s azt mondták hozzá:

— Még egy ilyen védelem és . . .

Az ülés többi részét interpelláció sürgetések s egyéb ellenzéki trükkök és haszontalanságok töltötték ki.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök fél tizenegy órákor nyitja meg az ülést.

Midőnaz elnök enunciaálta az ülés megnyitását, Polónyi Géza felkiált:

— Éljen a nemzeti hadsereg!

Pap Zoltán: Éljen a nemzeti politika!

Felkiáltások a jobboldalon: Ez népgyűlési hang!

Elnök jelenti, hogy Schiff Jenő kisjenői lakos összeférhetlenségi bejelentést tett Lengyel Zoltán ellen. Minthogy azonban a bejelentés a szabályszerű kellekkel nincs felszerelve, javasolja, hogy a Ház irattárába tette. Bementatja továbbá Csongrád megye és Pancsova város feliratait az obstrukció ellen. (Éljenzés a jobboldalon.)

A feliratok hovatalása tekintetében elnök megteszi javaslatát, amelyekre nézve Bikády Antal ellenindítványt terjeszt elő.

Elnök jelenti, hogy e kérdésben 20—20 képviselő névszerinti szavazást és egyúttal annak a következő ülésre való halasztását kéri. Így rendelkezik.

Bemutat továbbá még öt kérvényt, illetve feliratot az általános, titkos választói jog mellett és a véderőjavaslatok ellen.

Bikády Antal az elnöki javaslattal szem-

ben ezek hovatalása tekintetében ellenindítványt terjeszt elő.

Az ellenzék ebben az esetekben is névszerinti szavazást és egyúttal annak a következő ülésre való halasztását kéri. Elnök így rendelkezik.

A házszabályok értelmében felolvassák ezután a még elintézetlen interpellációkat. **Benedek János** méltatlankodását fejezi ki amiatt, hogy a miniszterek egész sereg interpellációt válasz nélkül hagynak. (Nagy zaj a baloldalon.) A miniszterek eljárása a parlamentárizmus megtagadása. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a jobboldalon: Hát az obstrukció?

Következtek ezután a mai ülésre halasztott névszerinti szavazások.

Esztergom vármegye közönségének, — majd Beszterce-Naszód vármegye közönségének felirataira vonatkozó elnöki előterjesztéseket természetesen határozattá emelte a Ház, elvetvén Kovács János ellenindítványait.

Temesvár, Sátoraljaújhely, Zombor, Komárom, Nagykőrös, Tolna község és Szabadka városok felirataira vonatkozó elnöki előterjesztésekkel szemben beadott ellenindítványokat Mádi-Kovács János visszavonván, a Ház áttért a vélerőjavaslatok folytatásos tárgyalására.

Nadányi Gyula: Polemizál Antal Gézával, akinek vádjával szemben Justhot, Apponyit, Andrásyt és Kossuthot mindig olyan embereknek tartja, akik megtartották mindazt, amit ígértek. (Nagy derűtség a jobboldalon.)

Nadányi Gyula Antal Géza tegnapi beszédével szemben védi Kossuth Ferencet, Justh Gyulát és Aponyi Albertet. Ok olyan nagy emberek, hogy nem lehet rádobált sárral eltemetni őket, a nemzet vezéreit.

Felkiáltások jobbról: Hohó! Nem ők a nemzet vezérei!

Nadányi Gyula: A kormánypárt nem fogja a nemzet előhaladását kívánságai teljesülésében megakadályozhatni. Az ellenzék gondoskodni fog arról, hogy a kormány a mai helyzetből ne kerüljön ki. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a véderőjavaslatokat vegyék le a napirendről. Kijelenti, hogy a tervezett terheket a nemzet nem bírja el. A honvédségért áldoznának, de a gyűlölt közös ahdserégért nem.

Felkiáltások jobbról: Nem igaz, nem gyűlölt! Rendre! Rendre!

Elnök: A közös hadsereg a miénk is és így nem engedhetem meg, hogy ellene itt gyűlöletre izgassanak, ezért képviselő urat rendreutasítom.

Nadányi Gyula kijelenti még, hogy a javaslatot nem fogadja el.

A napirend megállapítása után az ülés két órákor véget ért.

A vízvezeték munkái.

Az ajánlatokat átszámították.

A vízvezeték építési munkáinak biztosítása érdekében tartott versenytárgyalás eredményéről ma tett jelentést a mérnöki hivatal, amely átszámította az egyes tételket és ehhez képest tette meg javaslatát az ajánlatok elfogadása iránt.

A czél Géza főmérnök bejelentése szerint őt és a vízvezeték építésének vezetőjét Pazár István mérnököt az ajánlatok elbírálásánál az vezette, hogy melyik a legolcsóbb. Ez elv szerint történt a csoportosítás is.

Az ajánlatok végleges elbírálására azonban zavaróan hat az a körülmény, hogy Knuth Károly budapesti cég, amely a vállalat egyik legfontosabb csoportjára, a vascsövek szállítására a legolcsóbb ajánlatot tette, ez ajánlatát most visszavonta, illetve levelet küldött a városhoz, hogy a külföldi vascsöveket szállítani nem tudja. A bizottság ma tárgyalta ezt a bejelentést és úgy határozott, hogy a tett ajánlatot visszavonni nem engedi s föl fogja hívni Knuth Károly céget, hogy a szerződést kösse meg s kötelezettségét ajánlata szerint teljesítse, mert ellenkező esetben 43000 korona bánatpénzt elveszti és az esetleges károkért is felelőssé teszik. A csőszállítást Knuth Károly 518524 korona 30 fillérért vállalta el.

A bizottságban még hosszabb vita indult meg a fölött is, hogy miután a mérnöki hivatal a munkáknak csoportonként való kiadását javasolja, joga van-e a városnak csoportonként kiadni a munkákat. Végre is megállapították, hogy már a versenytárgyalási hirdetmény értelmében erre joga van.

A Knuth-féle ajánlat visszavonására megjegyezte még Pazár István, hogy legrosz-

asszonyka kacéran — és mondja csak, még mindig olyan boldogtalan?

Jean feltárta szívét és azon gondolkodott vallomása közben, hogy vajjon az asszonyka szép kacsóját csak gyöngéd szorítással fogja-e vagy forró csókokkal borítsa azt?

Nem tudta, mi illik jobban a helyzethez, hátha Henriette azt mondaná — maga megbolondult — akkor ő távoznék! Ha így szólna — legyen esze — óh, akkor maradna!

Henriette mit sem szólt, de hirtelen mást tett — csókra nyújtotta ajkait.

Jean először meglepődött, akkor elragadtatás fogta el, mint egy szédülés és forrón, tüzesen csókolta a szép asszonykát, ki hirtelen elhúzódva tőle, szólt:

— Oh, mit tettem? Mi lesz ebből? — Szeretnék meghalni, úgy szégyenlem magam. Menjen barátom, kérem távozzék, nyugalomra van szükségem, hogy jól megfontolhassam a dolgot. Holnap ez időben jöjjön ismét el, akkorra határozni fogok. De vajjon, Jean, megérdemli-e, hogy szeressem? Hisz többje akarok lenni magának, mint egy muló szeszély!

Bájos fejét Jean keblére hajtotta, mély pirban égő arccal oly közel volt Jean ajkaihoz, ez azt sem tudta, mit tegyen, gyengéden megcsókolva azt a szép, selymes puha szőke haját, távozott.

Az előszobában nem volt inas, lázas izgatottsággal sietett Jean felöltöztet magára kapni, midőn hirtelen halk neszt hallott. És amit látott, soha sem törölte ki emlékezetéből.

Az ajtó előtt egy kutyácska állott hátsó lábain, fogai közt fatányérkát tartva.

Jean, midőn a kéregető kutyát meglátta, mintha a fellegekből esett volna alá, rögtön atyja szavai jutottak eszébe:

— Elhítek veled, hogy szeretnek, azután előállnak a számlával!

A kéregető kutya be volt erre tanítva. Minő örvény! Minő világ! Hisz csak neki beszéljen még valaki a nagyvilági hölgyekről. Nem azt mondta-e neki, hogy többje is akarok én lenni magának, mint egy muló szeszély?

A felháborodásától kipirulva, zsebeiben kezdett kotorászni s csakugyan talált az egyikben hat Louisdort, amelyet megvető mozdulattal dobott a kutya tányérjába. A fogai közt dűnyögte:

— Ma még olcsón szabadultam. De mi lett volna később?

Riki a fatányérkával urnője szobájába tipegett és örömtelten vinnyogott.

Jean pedig nem kételkedet többé, hogy a kutya dresszirozva volt erre a célra.

Borzasztó! Hallatlan!

Henriette sohasem tudta meg, hogy a kutyája hogyan jutott a százhusz frankhoz, de azt sem, hogy Jean Fullemoys miért nem hallott soha többé magáról.

Jean pedig csak most bámulta atyját igazán, mennyi ember- vagyis asszonyismerete van. De ő is mindig olyan megvetően mosolygott, amikor eszményi szerelem és barátságáról beszéltek előtte.

Előtte, aki egy összerombolt illúzió árán tudta meg, hogy az asszonyok megvesztegethetők, a szerelem semmis, a szerelem semmi! Csak számítás!

Fordította: Kosztolányi Imréné.

— Igen, a főjegyző ur neijéhez, már körülbelül hatvan éves, na ez megjárja! De azért százszor ismétlem azt, hogy óvakodj a nőktől, nehogy később drágán megfizess a barátságát, szerelmét!

Jean boszankodott apjára, kinek gondolkodása, életfelfogása, eszméi és mindezek kifejezése elárulta a parvenüt!

Kellemetlenül hatottak atyja szavai Jeanra. A szép Henriette ajtaja előtt eltűnt minden kellemetlen hatás, minden boszankodása, hogyan is lehetne egy elragadó teremtes számító, prózai pénzvágó! De meg Chambreuil gazdag ember, felesége minden óhaját teljesíti.

Teljesen megvolt győződve, hogy eszményi, romantikus érzelmek, tiszta rokonszeny megnyilatkozása volt, amidőn tegnap este a szépséges Henriette oly biztatóan, bátorítólag szorította meg a kezét és elhaló hangon sugta neki: boldogtalan vagyok maga miatt!

Egyedül találta az asszonykát egy könyvben lapozgatva.

Midőn Jean belépett, Henrietten meglátszott, hogy mély gondolatból riadt fel.

Chambreuil dühösen rohant el hazulról, Riki miatt összeveszett a feleségével. — Ellenben Henriette oly pompás hangulatban volt, hogy bizony kár lett volna, ha nem akad valaki, a kivel ezt a jó hangulatot megossza.

Fullemoysnak tehát pompás kilátásai lehettek. Henriette azon mulatozott, hogy mennyire bátoratlan és szerény Jean!

— Ugyan, kérem, üljön le — szólt az

szabb esetben a vascsöveknek a város által leendő megrendelésére engedélyt adhat a miniszter, amint ez a trencsényi vízvezeték építésénél is történt. Pazár István általában bő és szaksterü felvilágosítást adott minden kérdésre. Ő ismertette az előterjesztést is, amelyet itt közlünk:

A figyelembe vehető ajánlatok közül a legolcsóbb ajánlatok a következők: Az I. csoportba Bernstein Káldor Becsei 50077.12 korona, a II. csoportra Fried és Adorján (viztorony nélkül) 39455.42 korona, a III. csoportra Budapesti Szivattyú és Gépgyár 110. H. motorral 24000.50 korona, a IV. csoportra Knuth Károly külföldi csővel 518524.30, az V. csoportra Knuth Károly 80905.74 korona, a VI. csoportra Knuth Károly 191485 kor. 26 fillér, a VIII. csoportra Knuth Károly 23865.29 korona, a IX. csoportra Schinzel Ede 121.500 korona, a X. csoportra Bernstein Káldor Becsei 353702.10 korona, a XI. csoportra Fried és Adorján 83205 korona, együtt 1.486.720.73 korona.

A munka kivitele érdekében a munkának ily széttagolását s különösebben a IV., V., VI. és X. munkacsoportoknak külön biztosítását nem javasoljuk. A munkálatok biztosítására a következő ajánlatok elfogadását javasoljuk:

Az I. csoportra Bernstein Káldor Becsei 50077.12 korona, a II. csoportra Bernstein Káldor Becsei viztorony nélkül 41120.01 korona, a III. csoportra a Budapesti Szivattyú és Gépgyár 110. H. motorral 24000.50 korona, a IV. csoportra Knuth Károly külföldi csővel 518524.30 korona, az V. csoportra Knuth Károly 80905.74 korona, a VI. csoportra Knuth Károly 191485.26 korona, a VIII. csoportra Knuth Károly 23865.29 korona, a IX. csoportra a Vizmérő és Fémárugyár részvénytársaság 125490 korona, a X. csoportra Knuth Károly 363533.74 korona, a XI. csoportra Fried és Adorján 83205 korona, együtt, 1502206.96 koronával.

Ezen javaslat szerint a fent összeállított legolcsóbb ajánlatoknál 15488.23 fillérrel többért biztosíthatnák az összes munka, vagyis mintegy 1 százalékkal drágábban.

Véleményünk szerint az egymáshoz tartozó munkáknak (I., II., illetve V., VI., X. csoportok) egy vállalkozó kezébe adásával elérhető előny úgy a munka minőségében, mint a kiviteli idő tartamában több előnyt biztosít a városnak, mint az árkülönbözet.

A fenti javasolt összeállításban a munkacsoportra meg kell jegyeznünk, hogy a legolcsóbb ajánlatot a Schinzel Ede ajánlatát azért nem vettük számításba, mert nedvesen futó mintát is mutatott be ajánlatában s nem mondja meg, hogy szárazon vagy nedvesen futóra vonatkoznak-e árai s mert bár a Schinzel cég legújabb modelje úgy anyagra, mint szerkezetre jobb a régi modelnél, a vízmérő és fémárugyár modeljének belső szerkezete jobb.

A viztoronyra a Fried és Adorján cég tette a legolcsóbb ajánlatot 83205 koronával s tett egy diszesebb vasbeton viztoronyra is 139757.15 koronával. Vasbeton toronyra tett még ajánlatot a vízmű és világítási részvénytársaság 104493 koronával, a bemutatott terv azonban alig különbözik a Fried és Adorján-féle olcsóbb alternatívától és drágább. Javasoljuk a Fried és Adorján olcsóbb alternatívájának elfogadását s a kivitel során jogában lesz a városnak ennél diszesebb, de a másik alternatívánál olcsóbb kivitelű tervnek a kidolgozása.

Tisztelettel jelentjük végül, hogy a csőszállításra külföldi cső elfogadását ajánljuk, mert a belföldi csőre legközelebbi ajánlat, az Ulrich B. J. cég a kiirástól eltérő feltételeket köt ki, amely kikötések az ajánlatot végeredményében megdrágítják s mert a Knuth-cég a csőszállítási feltételeket változtatlanul elfogadja s mert a hazai csőre számba vehető legolcsóbb ajánlatnál 38606.10 koronával olcsóbb s végül, mert köztudomású, hogy a belföldi gyárak szállítási képes-

ségével sok baj van, ellenben a Knuth-cég az összes csöveknek hét hónap alatt szállítását vállalja.

Bejelentette még Pazár István, hogy a beérkezett 26 ajánlat közül alaki hibában szenved kilenc ajánlat, egyébként hibás három s egyáltalán figyelembe nem vehető hat ajánlat. Knuth Károly kötelezettségeire nézve kijelentette, hogy a cégnek a vascsöveket a szerződés aláírásától 14 napra kell szállítani és pedig akként, amint azt az építésvezető elrendeli, rendszerint 16 naponként, de egyszerre tíz vagonnál sohasem többet.

A kérdés elintézése most már a tanács és a közgyűlés elé kerül és pedig a lehető legsürgősebben, mert Pazár István főmérnöknek az a terve, hogy a vízvezeték építési munkáit még ez év októberében megkezdik, hogy a vízvezeték mielőbb készen legyen.

Az István-malom beolvadása.

Debrecen szept. 1.

Nem lepett meg az István-malom igazgatóságának tegnap megjelent nyilatkozata, hiszen tudjuk, hogy az igazgatóság szándékai olyanok, melyeknek a napfény ártalmas, s ezért nem meri azokat nyilvánosságra hozni, gondolván, hogy minél több részvényes előtt sikerül e terveket eltitkolnia, annál több részvényes szavazatára számíthat utánjárás, befolyásolás és tájékozatlanságban hagyás által.

Igaz, hogy az elbírálásra hivatott fórum első sorban a közgyűlés. Azért írjuk: első sorban, mert ez esetben, mikor egy a város gazda közönsége által naggyá tett helyi vállalatnak erőszakos megszüntetéséről van szó, abba már a város közönségének is van, ha nem is közvetlen, de közvetett beleszólása.

De szívesen megnugodnánk mi abban is, ha az igazgatóság az ügy eldöntését a független közgyűlésre bízná. Csak hogy ehhez az kellene, hogy az igazgatóság a tervezett beolvadás módzatait vagyis egész javaslatát jó előre hozza részvényeseinek tudomására, — hogy így a részvényesek alaposan megfontolhassák, hogy az István-malom független fennállása vagy beolvadása mellett szavazzanak-e? De a t. Igazgatóság borzad a nyilvános ságtól és méltán tart attól, hogy ha javaslatait a részvényesekkel előre közli, ezek átértve a helyzetet, a javaslatot és az igazgatóságot megbuktatják. Ezért megelégszik azzal, hogy, mint a tegnapi nyilatkozatban — megerezt néhány eviderent alaptalan frázist arról, hogy a malom önállóságát most is meg fogja védeni, de azt: hogyan és mint — féltett titokként őrzi.

Ennek is megvan a célja. Az igazgatóság a malom-társulat nevében levéileg vagy személyesen sorra felkeresi a részvényeseket és nekik terpeiket el nem árulván, mindenféle általános frázisok hangoztatásával a mit sem sejtő részvényesektől a közgyűlésre meghatalmazásokat szerez. — Bezzeg, ha őszintén elmondanák, — hogy ez a meghatalmazás arra szükséges, hogy ezzel az István malom beolvadjon a Hatvany-Deutsch malomába és önálló vállalatból a Borsod-miskolci malom debreceni fióktelepévé avanszirozzon, — akokr nem sok meghatalmazást kapnának. De így szándékaikat, terveiket leplezve egyedül személyes nimbuszukra és befolyásukra támaszkodva összetoborozhatják a többséget s az így alakult közgyűlés legyen azután cselekedetüknek bírja!

Ezért figyelmeztetjük részvényestársainkat e helyütt, hogy foglalkozzanak a kérdés-el előre és alaposan. A közgyűlésen már talán késő lesz. Ott az igazgatóság majd előterjeszt jó hosszú és körülményes, minél nehezebben érthető javaslatot, — hozzá a vezérigazgató ur fejünkhöz vagdal néhány milliónyi ösz szevissza csoportosított statisztikai adatot s ezután tessék a közgyűlésnek az épen akkor hallott javaslatot, nagy jelentőségű és bizonyára bonyolult szerződést negyedóra alatt egy lélekzetre, egy hallásra lebirálni.

Ez az igazgatóság taktikája! A titkolózás, a meglepetés.

Más vállalatnál, midőn ilyen lényeges átalakulásra, pláne beolvadásra készülnek, az igazgatóság és főképp a vezérigazgató kötelességének ösmeri, hogy az ügy állását a részvényesekkel alaposan megösmertesse, sőt előterjesztet is szokás tartani, hogy így a részvényesek teljesen tisztába jöhessenek a tranzakció részleteivel.

A mi kitiűő vezérigazgatónk úgy látszik privát ügynek tekinti az István-malom ügyét, mert megelégszik azzal, hogy a szerződés megkötött, a részvényeseknek ehhez szerinte nem sok közük van. A fő szerinte bizonyára az, hogy a malmot a szerződés szerint pontosan liferálja Hatvany-Deutschéknak, ha pedig a részvényesek netalán érdeklődni mernek aziránt, hogy mi is lesz hát az ő vagyonyukkal, büszkén elutasítja, mondván: „majd a közgyűlésen hallasz valamit, addig semmi közöd hozzá!”

S erre a jól nevelt részvényes a vezérigazgató ur nézete szerint szépen megköszöni tartozik, hogy a vezérigazgató ur volt szíves az ő vagyonát úgy, ahogy neki tetszett, Hatvany-Deutschnak eladni.

De úgy látszik, a részvényesek türelme mégis fogván van. Az igazgatóság Pálfordulása gondolkozásra készítette még az eddig vakon bizókat is és mozgalom van készülőben, melynek célja, hogy a részvényesek az igazgatósággal megértessék, miképp az István-malom ügye nem az igazgatóság magánügye, de a részvényeseknek, sőt a városnak közügye. Lassanként tudatára jönnek a részvényesek annak, hogy a kiket bizalmukkal megajándékoztak, erre érdemesek nem voltak és így bizton hihetjük, hogy a szeptember 10-iki közgyűlés az igazgatóság javaslatát visszaveri és az István-malom önállóságát és debreceni helyi jellegét az igazgatóság minden ellenkező igyekezete dacára megvédelmezi.

Jól jegyezzék meg a t. részvényesek, — hogy az Igazgatóság tegnapi nyilatkozatában ismét azt állította, hogy a közgyűlés elé terjesztendő tranzakció a vállalat függetlenségét és önállóságát érinteni nem fogja. Ha ez igaz, akkor az igazgatóság javaslata szerint az István-malom részvénytársaság székhelyének Debrecennek kellene maradnia, a malom igazgatóságának is kizárólag Debrecenben kellene majd székelnie.

Mi azonban úgy tudjuk, hogy a kötött megállapodás szerint a székhely Miskolc lesz s az igazgatóság is Miskolcon lesz, Debrecennek csak egy jogilag is hatáskör nélküli igazgatósági expozitúrát szántak.

Hogy melyik értesülés helyes az majd kitiűnik, de valószínűnek tartjuk, hogy az igazgatóság nyilatkozatában téved, mert hiszen ha a malom önállóságát és függetlenségét ugyan megvédte volna, — akkor nem rejteget-

Tankönyvek!

Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók! Hermathy antiquarium Fűvészkert 14. Rajzeszközök, írószerek leszállított áron.

né a megállapodást, hanem büszkén mutatná meg az elért nagy eredményt.

De mivel ilyen nincsen, azért jobbnak tartja a taktikázást.

Hogy milyen babérokat fog aratni, azt majd megmutatja a közgyűlés.

Több részvényes.

Sulyos vádak egy volt képviselő ellen.

Elszámolatlan egyházi pénzek.

Az aradi kir. törvényszék előtt érdekes pör van folyamatban, amely kompromittáló, sulyos vádakot tartalmaz Suciu János dr. aradi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő ellen. — Az ügyről a következőket jelentik:

Mintegy nyolc éve annak, hogy Goldis János volt aradi görögkeleti román püspök meghalt. Az elhunyt püspök csak igen rövid ideig volt feje az aradi egyházmegyének, mert püspökké történt megválasztása után rövid idő múlva meghalt.

Goldis János mielőtt püspök lett, a magyarországi kerületnek volt országgyűlési képviselője. Goldis megválasztása érdekében akkor a kerületben tartózkodott állandóan Suciu János dr. és Goldis János megválasztása érdekében agitált. Metianunak nagyszabású görögkeleti metropolitává történt megválasztása folytán az aradi püspökség, a kormány Goldis Jánost választotta meg Metianu helyébe aradi görögkeleti püspöknek.

Goldis elfoglalta állását, nemsokára a jó kortesszolgálatok fejében Suciu János dr-t nevezte ki tb. ügyésznek. Közel tíz évig volt Suciu János dr. tb. ügyész. 1909-ben a szentszék megvonta tőle az összes megbízásokat s ebből az időből származnak azok az elszámolási differenciák, amelyek miatt Papp J. János, az új püspök az eljárást megindította.

A kereset szerint Suciu János dr. 1901. november 3-án 3062 korona 38 fillért és 1905. augusztus 10-én 410 koronát vett fel Novák Ödönné elleni peres ügyben egy bírólétéből, amely összegekkel nem számolt el. Suciu János 1901. március 21-én meglelt bízva Miklóssy János kovaszinczi görögkeleti lelkész ellen fennálló 1350 korona hasznobér behajtása iránt. Ebből az összegből Suciu János befizetett a szentszéki pénztárba 135 korona és 86 fillért. 1901. július 22-én a fennmaradt összeggel ismételt felszólításra sem számolt el, miért a szentszék tőle a megbízást megvonta, abban a föltevésben, hogy a követelést még nem hajtotta be. A szentszék a követelés behajtásával Trutia Péter dr. ügyvédet, szentszéki ügyészt bízta meg. A per folyamán Miklóssy János nyugtával igazolta, hogy a követelésbe vett összeget Suciu János dr-nak már régen kifizette. A pert így a konzisztórium elvesztette s ráadásul még 107 korona perköltséget is kellett neki fizetni.

Suciu János dr. 1901. július 5-én előleget kapott, hogy utazzon ki Székás községbe és az egyházmegyei ingatlanok bérlőivel az elszámolásokat ejtse meg. Megbízást nyert arra is, hogy a hátralékos bérösszeget hajtassa be, mely célból ötven darab aláírt meghatalmazást kapott. Suciu János azon-

ban sem a költségelöleggel, sem a bevételezett hasznobérösszeggel nem számolt el s a meghatalmazásokat sem adta vissza. A volt bérlők most a bérösszegnek kiizetését hangoztatják, amely összeg 17.221 koronát tesz ki. Ezek az elszámolatlan pénzek, amelyeknek végösszege 23,963 koronát tesz ki.

Suciu János tagadta a kereset valóságát és avval védekezett, hogy elszámolt. És ha lenne is elszámolatlan követelés, miért nem kérték annakidején.

A perben most várják az ítéletet.

A politika eseményei.

A miniszterelnök az ellenzékéről.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök, akihez ma a Kossuth párt tegnapi értekezletével kapcsolatban kérdést intéztek az iránt, hogy mi a véleménye a párt állásfoglalásáról, a következőket mondta:

— A Kossuth-párt tegnapi határozata számításaimat a legcsekélyebb mértékben nem zavarja meg és semmi befolyással nem lehet a politikai helyzet kialakulására. Hogy az egyetértés az ellenzéki pártok között igen hiányos, azt a tegnapi értekezlet lefolyása is bizonyítja. Hogy szemfényvesztő formulákkal sikerült az egység látszatát megővni, az ezen a tényen mit sem változtat. Én különben szívesen venném, ha az ellenzék valóban egyetértene. Egyszerűsíteni a kormány számításait, ha csak egy ellenzéki állásponttal kellene számolnia. De úgy látom, hogy ettől még messze vagyunk. Végeredményében ezt a küzdelmet nem klubhatározatok fogják eldönteni, de az ország közvéleményének megnyilatkozása. — Ettől pedig nekünk nincs okunk tartani.

Üdvözlük Kossuthot.

A pártonkívüli függetlenség képviselői ma este Károlyi József gróf elnöke alatt ülést tartottak, amelyen kimondták, hogy Kossuth Ferencet abból az alkalomból, hogy az obstrukcióhoz való csatlakozását kimondták, üdvözlük. Kimondták még a pártonkívüliek, hogy a harcban való részvételre minden pártonkívüli képviselőt felhívják. E határozataikat jegyzőkönyvi kivonaton közzölték is a Kossuth- és Justh-párttal.

Interpelláció az aviatikáról.

Szmrecsányi György ma jegyezte be azt az interpellációját, hogy a kormány járuljon hozzá egy magyar pilotaiskola létesítéséhez és támogassa államilag az ilyen irányú tervet. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, aki ma tudomást szerzett az interpelláció bejegyzéséről, nyilatkozott is e tárgyban s azt mondta, már előre is kijelentheti, hogy készséggel teljesíti a kérést és az eszme megvalósítása érdekében mindent megtesz.

Még egy elitelő határozat.

Nagybecskerekéről jelentik, hogy ma 130 aláírással kérvényt adtak be Torontál vármegye alispánjához, amelyben kérik egy rendkívüli közgyűlés összehívását. Egyben indítványt nyújtottak be, hogy a közgyűlés foglaljon állást a véderőjavaslatok mellett, ítélje el az obstrukciót és írjon fel a képviselőházhoz, hogy a többség akaratának szerezzenek érvényt, illetve az érvényesülés lehetőségét biztosítsák.

A püspök Harkányban.

Baltazár Dezső dr. a Kálvineumért.

Baltazár Dezső dr., a tiszántúli református egyházkerület püspöke szerdán elutazott a baranyamegyei Harkány községbe, hogy résztvegyen a Kálvineum javára rendezett ünnepélyen. Az egész Dunántúlról nagyszámú közönség sereglett Harkányba az ünnepély alkalmából, hogy az országos híri püspök ajkáról hallhassák a szeretet igéit. A baranyai nép különösen nagy kitüntetésnek tekintette, hogy Baltazár Dezső dr. püspökké avatása óta az ő körében mondta nyilvánosan első beszédét és ennek az eseménynek a jelentőségét átérzve szeretetteljes fogadtatásban részesítette az illusztris egyházfőt.

Baltazár püspök az ünnepély keretében nagyszabású beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

— Egy érzés, a szeretet érzése hozott össze bennünket. Hogy egymást megértettük, fényes bizonyosága az itt. felekezeti és társadalmi válaszfalak és külföldi féltretevével egybegyűlt közönség. Van egy vállása a világnak: ez a szeretet vallása. Ez népeket és nemzeteket köt össze, ez a világ-vallás hozta össze a mi lelkünket is.

Ezután klasszikus hasonlatokban gazdag beszédében rátért Baltazár a lelkész-özvegyek és árvák mostoha sorsának megvilágítására, majd így folytatta:

Forgassátok a történelem lapjait, megtaláljátok, hogy évszázadokon keresztül a magyar nemzeti kultúra és a magyar alkotmányos szabadság szolgálatában ott állottak a szegénység tőgájába öltözött kálvinista papok. Életükkel és vérével állottak a magyar haza szolgálatába és az ő kifolyt vérik a pecsétje a mi diplománknak, mely jogcímet ad nekünk a haladás ítklydját vinni és az igazi nemzeti kultúra szolgálatában előjárni. Végül a gazdagságot aposztrofálta, a gazdagság hatalmas palotáinak oszlopa; a kálvinista egyház és papsága, lent a mélységben terjesztik az élető nap sugarát, de — mondotta — a fényben és jólétben élőknek a szomorkodók felé kell fordítani a szívüket — ez a jótékony-ság mélyíteni fogja a gazdagság forrásait.

— Amikor jólétben élő családom köréből elindultam a világvallás: a szeretet igéit hirdetni önök közé, férfias lelkesedésemet megerősítette az én hitvesem mosolygása és az én gyermekeim kacagása, melyekbe vegyülni láttam egy szent érzést, egy magasztos gondolatot: menj és segíts azokon, akiknek szívük vérzik, akik a jólét helyett a szegénység gúnyhóban sínylődnek.

Egyestőlünk mi is abban a fenséges gondolatban, hogy a szeretet egybeforraszt, testvérekké tesz bennünket és áldozunk a szeren esétlenekért, akkor fel fogunk emelkedni az igaz valláshoz, melyben egyesek leszünk.

Mikor a püspök befejezte beszédét, perce kig éljenzett, tapsolt a mámoros hallgatóság és vége hossza nem volt az ovációnak. — A püspök beszéde után hangverseny következett, amelynek befejeztével ismét alkalma nyílt a közönségnek, hogy Baltazár Dezső dr. mellett lelkes tüntetést rendezzen. Junger Mózes dr. siklósi rabbi érdekes beszéddel üdvözölte Baltazár püspököt, mint a jövő Magyarország egyik nagy apostolát, aki válaszában elragadóan szép szavakban adott kifejezést annak a meggyőződésének, hogy Magyarországon külön zsidókérdés csinálásának semmi értelme sincs, mert itt a zsidóság összeforrta a magyar hazával. Majd érdekesen nyilatkozott Baltazár a felekezeti és nemzetiségi ellentétekről, melyekre azt a megjegyzést tette, hogy tulajdon képpen nincsenek is, csak a gonosz emberek csinálják. Zugó tapsvihar támadt Baltazár kijelentéseire és vége-hossza nem volt a tetszésnyilvánításnak.

A Kálvineum-ünnepély minden tekintetben kitünően sikerült és hozzávetőleges számítás szerint 1400 koronát hozott a lelkész-árvák otthona alapjainak.

Valódi angol és hazai gyártmányú gyapjuszövet újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhettek be Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. ::

KÖZOKTATÁS.

A kereskedő tanonciskolába a beiratások szeptember hó 3-án és 10-én vasárnap, továbbá szeptember 8-án pénteken délelőtt 10—12 órákor fognak végbe menni. Minden tanuló beiratkozásánál az első félévi tandíjat tartozik lefizetni, egyúttal bemutatandó a tanoncszerződés és születési bizonyítvány. A beiratás alapjául szolgáló és a főnök által kitöltendő bejelentő lap az iskola kapusánál kapható. A javító és pótló vizsgálatok szeptember 10-én vasárnap délelőtt vétetnek fel. A tanítás szeptember 13-án, szerdán, 2 órákor kezdődik. A tanítás megkezdésén minden iskola-köteles tanonc tartozik megjelenni, a meg nem jelenés és be nem iratás mulasztást képez melyekért a főnök az 1884. évi t.-cz. értelmében felelős. Az igazgatóság.

A napközi Diákotthonban a beiratások megkezdődtek, még pedig oly sikerrel, hogy csak 10 hely van még üresedésben. Havi díj előlegesen fizetendő husz korona, amelyért a tanuló (gimnáziumi, reál., keresk., polgári) oktatást, felügyeletet élvez és izléses uzsonnát kap. Megnyitás e hó 7-én. A növendék az otthonban d. u. fél 3 órától esti 7 óráig tartózkodik és ezen idő alatt szakszerű felügyelet és tanári segítség mellett végzi tanulmányait. — Bárminemű felvilágosítással szívesen szolgál az Izraelita Fiuinternátus Diákotthon igazgatósága (Darabos-utca) A napközi diákotthonba felekezeti különbség nélkül felveszünk növendékeket. Az igazgatóság. Telefon 813.

Beiratkozások a polgári fiúiskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet polgári iskolai tagozatában a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1., 2. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között (földszint 5. szám alatt). A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az ujonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (keresztlevél) és ujraköltési bizonyítványokat is bemutatják. Beiratási díj 6 korona, egész évi tandíj 60 korona. Beiratáskor a beiratási díj és a félévi, kivételesen a negyedévi tandíj fizetendő. A tanévet szeptember hó 6-án délelőtt 10 órákor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Beiratkozások a kereskedelmi tanintézetrel kapcsolatos három éves felső kereskedelmi iskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet hatodik tagozatát képező három éves női felső kereskedelmi iskolába a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1., 2., és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9—12, és délután 3—5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület I. emelet 23. szám). A beiratkozásokor a növendékek a legutóbb nyert IV. osztályú iskolai és születési bizonyítványt (keresztlevél) is bemutatják. Tandíj egész évre ket-tőszáz korona, beiratkozásokor félévi, esetleg negyedévi tandíj fizetendő be. Szegénysorsu tanulók, ha legalább is jó osztályzat-tal bírnak, tandíjkezdményért folyamodhatnak, ez iránti és az Iskolai Felügyelőbizottsághoz címzett kérvények beiratkozásokor az igazgatónál adandók be. A tanévet szeptember hó 6-án reggel 9 órákor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Arany János-u. 18.) az 1911-12. tanévre szóló beiratkozások d. e. 9—12, d. u. 3—5-ig tartanak meg. Az előadások szeptember 5-én reggel nyolc órákor kezdődnek.

Beiratkozás a felső kereskedelmi iskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet felső kereskedelmi iskolai tagozatában a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1., 2. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, I. emelet 23. szám). Az alsó osztályba oly tanulókat veszünk fel, kik a polgári fiúiskola, gimnázium vagy reáliskola negyedik osztályát sikeresen végezték. A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az ujonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (ke-

resztlevél) és ujraköltési bizonyítványukat is bemutatják. Tandíj egész évre 200 korona, beiratkozásokor a félévi, esetleg negyedévi tandíj fizetendő be. Előzetesen beiratkozottak a 40 korona tandíjat félévire, esetleg negyedévi tandíjra egészítik ki. Szerényebb anyagi helyzetben levők a tandíjnak havi részletekben fizethetéseért folyamodhatnak. Szegénysorsu, de jó magaviseletű tanulók, ha legalább is jó osztályzattal bírnak, tandíjkezdményt nyerhetnek. A havonként fizethetéseért, valamint a tandíjkezdményért folyamodni kell és az Iskolai Felügyelőbizottsághoz címzett kérvények beiratkozásokor az igazgatónál adandók be. A tanévet szeptember hó 6-ikán reggel 9 órákor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Az izr. polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások szept. 1., 3. és 4. napjaiban tartatnak az iskola Deák Ferenc-utcai épületében d. e. 9—12-ig. Az iskola év ünnepélyes megnyitása 5-én lesz. — Évi tandíj hatvan korona.

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban vasárnap, szeptember hó 3-án prédikálni fognak: A Nagytemplomban Szele György lelkész, a Kistemplomban 9 órákor Herpai Gábor s. lelkész, 11 órákor Bartha Dezső s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban viski Kovács Lajos 4. th., a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szénior.

A Hortobágy és egyebek. Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága szeptember hó 2-án, szombaton délután 4 órákor a városháza kistanácstermében ülést tart, a melynek tárgyai: 1. A Hortobágy öntözési ügye. 2. A jog és pénzügyi bizottsághoz utalt ügyek jegyzékének bemutatása, azok felett intézkedés. 3. Folyó ügyek.

Az ellenőrző szemlék elmaradnak. A honvédelmi miniszter az alábbi körrendeletet intézte Debrecen sz. kir. város közönségéhez: Megfelelő további sürgős intézkedés és közhírítéssel végett, értesitem a törvényhatóságot, hogy a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural egyetértőleg a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi is a folyó évben nem tartatnak meg. A tartalékos tiszteknek és tisztviselő, valamint hadapród jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatóra azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

Főispán a fegyvergyakorlaton. Széchenyi Viktor gróf, Fejérvármegye főispánja, a Magyar Országos Tüzoltó szövetség elnöke, aki mint közös hadseregbeli huszárfőhadnagy a katonai pályáról lépett a politikai pályára, illetőleg közigazgatási szolgálatba, e hó közepén hat heti fegyvergyakorlatra bevonult Szigetvárra.

A szegényügyi bizottság ülése. Debrecen város szegényügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen K. Tóth Mihály dr. tanácsnok elnöklété alatt Márk Endre udvari tanácsos, Murakózy László, Illéssy Lajos, Kiss Lajos voltak jelen. A bizottság több segélyügyben határozott.

A kereskedelmi és iparkamara ház építése. A törvényszéki palota átellenében három telek lebontott épületei helyén ma megindult a debreceni kereskedelmi és iparkamara hatalmas székház-építése. Most még egyenetlen, gödrös földterület az egész, de a napokban serény és folyton fokozódó munka teremti meg rajta Debrecen egyik legszebb épületét, mely az egész városrész fejlődésére nagy kihatással lesz előreláthatólag. A Spiegel és Engert műépítészek terve szerint készülő modern és belsejében a legfokozottabb igényeknek megfelelő gyakorlati asszég, meg szerkesztett és külsejében előkelő, nemes egyszerűségű, a dírállkodást mellőző, n. t. sz. há-tásu épületet Fejér és Ritter debreceni mű-

építész vállalkozó cég építi, debreceni iparosok bevonásával. A kamara e hatalmas, milliós építkezése méltó kifejezője lesz az iparosok és kereskedők fejlődő erejének és jelentőségének mellyel akarva, nem akarva számolniok kell mindazoknak, akik ezeidig sokkal szivesebben akadályozták, mint elősegítették a jogosult ipari-kereskedelmi érdekek érvényesülését.

Megüresedett orvosi állás. Kerbolt László dr. tiszacsegei orvos bejelentette az alispánnak, hogy állásáról lemond. Az alispán a lemondást tudomásul vette és nekikára kéri a pályázatot a megüresedett állásra.

Irodalomtörténeti füzetek. Néhány nap óta érdekes látvány állítja meg a járókelőket több könyves bolt előtt. Magyarosan diszitett, izléses irkafedeleken az egész magyar irodalomtörténet megelevenedik előttünk. Az u. n. irodalomtörténeti füzet borítékán ott látjuk a legnevezetesebb magyar költők, írók és tudósok arcképét, Timódi Sebestyéntől Szabolcska Mihályig, Apácai Cseri Jánostól Vámbéry Árming. De egy egy irka nemcsak képét mutatja irodalmi jeleinknek, hanem a boríték belső lapjain tömör méltatást is ad róluk. — A rövidre fogott élet- és jellemrajz ismert nevű magyar tanároktól, az irodalomtörténet hivatott munkásaitól való ilyenek, hogy csak a debreceni szerzőket említsük Csűrös Ferenc dr., Gulyás István dr., Husz Lajos, Konczné Karácsony Ottilia, Labancz Mihály, Nagy Vilmos és Oláh Gábor; az egész sorozatot pedig Kerdos Albert dr. szerkeszti, aki maga is több életrajzot irt e füzetekbe. A jó izlésről tanuskodó külső borítékot pedig Kardos Ferenc technikus stilizálta. A vállalatot, amely az irodalomtörténet tanítását egy igen kedves segéd-eszközzel van hivatva előmozdítani, debreceni kiadók a Hegedüs és Sándor cég bocsátották közre, akik az irodalomtörténeti füzetet már az ország legkülönbözőbb iskoláiban elfogadtatták.

Ovintézkedések a kolera ellen. A belügyminiszter az Ujpesten jelentkezett kolera megbetegedések miatt körrendeletben értesítette Debrecen város tanácsát, hogy augusztus hó 27-től Ujpest területére elrendeli a kiviteli zárlatot.

Debrecen nímródja. Ahoz a névsorhoz, amelyet azokról közöltünk, akik augusztus 15-ig kiváltották a vadászati engedélyt, a mai napig a következők csatlakoztak: K. Szabó Lajos szobafestő, ifj. Dávid Sándor kereskedő, Békessy László uradalmi igazgató, Gutti Lajos pályőr, Vecsey Zoltán földbirtokos, Kertész János birtokos, Karap Andor gazda, Barkóczy Ferenc honvédszázados, Siposs Miklós kir. kamarás, honvédszázados, Horváth István földbirtokos, Szikszay István kőműves, Kaszanyitzky Andor kereskedő, Hrabéczy Istvan földbirtokos, Csincser András munkás, Hama Viktor kereskedő, Nagy József gazdálkodó, Baróthy Béla tálbabiró, Kovács Ferenc gazdálkodó, Reviczky József földbirtokos, Deák Imre vincellér, Bignio János magánzó, Domaházy Elemér főispán, füredi Szabó Lajos nyár. vincellérképzői igazgató, Kovács Kálmán máv. ellenőr, Miskolczi Jenő kataszteri felügyelő, ifj. Burzay Pál földbirtokos, Fényes Ákos földbirtokos, Hlopka András h. állomásfőnök, Juga Gyula máv. hivatalnok, Kulcsár Gábor gazdálkodó, Axmann Gyula állatorvos, Mocsár Sándor gazdálkodó, Huti-ray József orvos, V. Leitner Gyula birtokos, Wolafka Antal magánzó, Jobbágy Gábo napszámos, Vértessy Gábor gazdálkodó, Nedeczky Ferenc huszárszázados, Sz. Jármy Tamás kir. főmérnök, Olchvay Zoltan ítéltáblai bíró, Geréby Pál földbirtokos, Erdélyi Béla honvédfőhadnagy, Szücs Céza dr. ügyvéd, Kisvársányi Fialka Miksa máv. felügyelő, Kőlesey Sándor dr. ügyvéd, Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok, Nagy János földbirtokos, Nagy Lajos géplakatos.

Vakmerő betörés. Nyiregyházáról jelentik: Ma délben a városháza épületében levő Jakobovits-féle dohánytözsébe, mely szomszédos a rendőrállomással, betörték. A pénztárt feltörték és annak tartalmával megszöktek. A betörőket nyomozzák.

— **Egy debreceni származású tudós ki-tüntetése.** Bécsből táviratozzák: Akirály a miniszterelnök előterjesztésére a kereskedelmi főiskolai oktatás terén szerzett érdemei elismerésül dr. Kunos Ignácnak, a Kereskedelmi Akadémia igazgatójának a haramadosztályú vaskoronarendet adományozta. A jeles orientalista az akadémia felállításától, tehát husz éve, tanára az intézetnek. Dr. Kunos Ignác az igazgatói teendők mellett a török nyelvet tanítja az akadémián. — Kunos Ignác dr., a kitűnő tudós debreceni származású ember, aki iskoláit is Debrecenben végezte. Kiváló érdemeiért nyert ki-tüntetés általános örömet és meglepődést keltett, mert mindenki előtt a tudós férfi nagy tiszteletben áll.

— **Orvosi körökből.** Dr. Nágel Zsigmond fogorvos fülrdői nyaralásából hazatért, rendelését ismét megkezdte.

— **A társadalomtudományi kör értekezlete.** A debreceni társadalomtudományi kör szervező bizottsága e hó 2-án szombaton délután hat órakor értekezletet tart az ipar-tisztület disztermében.

A vasárnapi footballmérkőzés. (Ungvár—Dte.) Az őszi szezon első mérkőzése — Ungvár—Debrecen revanchjátéka — igen érdekesnek ígérkezik. A múlt évben vereséget, de őszintén szólva nem reális vereséget szenvedett csapatunk Ungvárott, annál jobban készül ezt most visszaadni. A Dte körülbelül komplett összeállításban fog szerepelni és ha így lesz, úgy győzelmünk valószínű. A mérkőzés délután 5 órakor kezdődik a nagyerdei sporttéren, előtte három órai kezdettel a Munkások csapatával mérkőzik a Dte II. Jegyek a szokásos elővételi helyeken kaphatók.

— **Koleragyanus orosz Máramaroszi-geten.** Máramaroszigetről jelentik: Szerdán délután a városi tisztviselő hivatalnak jelentette az állomásfőnökség, hogy Körösmező felől koleragyanus beteg érkezett. A riasztó híre azonnal az állomáson termelt Heller Jakab dr. főorvos és Ibrányi György főkapitány, akik a Nadorovnából (Galicia) jövő fiatalembert, Bacevszky Cyrill 24 éves írnokeot őrizet alá vették. Az utazó, aki a vonatban rosszul lett s a tengeri betegség tünetei között kinlódott, — gyalog ment el a Thököly-ut 82. szám alatt levő járványkórházba, ahol Szabó Sándor alispán is meglátogatta. Itt Heller Jakab dr. főorvos megállapította, hogy a beteg nem kolera gyanus, de a szükséges óvatosság szemmel-tartása céljából elrendelte, hogy öt napig a járványkórházban maradjon. Azután folytathatja útját Nápoly felé, ahova a fiatal orosz igyekezik.

— **A munkászenekar ünnepélye a Bocskay-kertben.** A Debreceni Munkás Fúvóze-nekar szeptember 3-án vasárnap a zenekar-alap javára nagy tűzijátékkal, szerpentin, konfetti csatával és világpostával egybekötött táncvigalmat rendez a Bocskay-kertben. A rendezőség nagy szorgalommal dolgozik, hogy minden tekintetben kellemessé tegye a mulatságot. Amulatság sikeréhez nagyban hozzájárul az, hogy egy jó hírnevű vonós zenekar is közreműködik és a tánchoz a fuvó és vonós zenekar felváltva fognak játszani. Szünetek alatt a rendezőség kedves bohóságokkal fogja a közönséget szórakoztatni. Kitűnő ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik szolid áruk és pontos kiszolgálás mellett. Belépti jegy 50 fillér. Kezdeté délután 3 órakor

— **Korcsmai duhajkodás.** Nádudvarról jelentik: Mikó Balázs nádudvari legény az egész éjszaka Gottdiener Eliás korcsmájában mulatott. Amikor berugott, elaludt a korcs-mában. Mikor reggel felkelt, azzal támadta meg a korcsmárost, hogy hová tette a pénzét. Gottdiener tiltakozott a gyanúsítás el-

len, veszekedni kezdett, végre a legényt üt-ni kezdte a korcsmárost. Gottdiener úgy megijedt a legénytől, hogy elfutott. A duhaj legény erre a korcsmáros feleségének esett és úgy megverte, hogy az asszony véresen esett össze a korcsma földjén. Mikó Balázs a csendőrség letartóztatta és az esetet bejelentette a debreceni kir. ügyészségnek.

— **Gyilkos csendőrkáplár.** Mátészalkáról táviratozzák: Illés Fülöp csendőrmester vendégségbe hívta a vele együtt szolgáló csendőrkáplárt. Italozás közben a házi-gazda féltékenykedni kezdett a káplárra, aki aztán bement a laktanyai szobájába. Az alaposan elázott őrmester azután a feleségével kezdett ki, aki a védelem céljából a káplárhoz menekült. A férfi utána rohant; a házastársak hangos szóváltására a káplár is kint termelt; az őrmester kiragadta hüvelyéből annak kardiát és azt csapásra emelte. A káplár védelemből töltött fegyverét az őrmesterre irányította és elsütötte. Illés őrmester nyomban holtan rogyott össze. A káplárt letartóztatták.

— **Gyujtogatás.** Hajduhadházzról jelentik: Bartha Zsigmond odaváló gazdálkodónak valaki felgyujtotta az udvaron levő faraká-sát. A tűz rohmosan terjedt és több lakóházba is belekapott. Csakis a lakosság buzgó-ságának köszönhető, hogy a veszedelmes elem tovább terjedését sikerült hamarosan meggátolni.

— **Templomi imaszékek hérbeadása.** A debreceni aut. ort. izraelita hitközség tulaj-donát képező férfi- és női templomi imaszé-kek hérbeadása az 1911. évi szeptember hó 3-ától ugyane hó 22-ig eszközöltetik a hit-község Pásti-utcai tanácstermében délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig. A bérelt imaszék-hez való elsőbbségi jog szeptember hó 8-ig, délutáni 5 óráig bír érvénnyel. Ez idő eltel-tével az elsőbbségi jog megszűnt. Debrecen, 1911. szeptember hó 1-én. A hitk. előljá-róság.

— **Ui járvány.** Karbinból jelenti egy táviratunk: A kvang-csöng-szui orosz konzul távirata szerint Csöng-Csung egy ideig ismeretlen járványos betegséget figyeltek — meg, melynek tünetei főfájás, erős diarrhoe és a beszélőképesség elvesztése. A halál 2—3 napon belül áll be. A kínai és japán or-vosok nincsenek tisztában a diagnózissal. — Egy orosz bakteriológus, aki koleragyanus kínai holttesteket boncolt, endokarditis és kolitis tüneteit konstataálta.

— **Árverés a Dobos-pavillonra.** A vá-rosi tanács szeptember hó 22-ére tűzte ki a Dobos-pavillon és a Leveles-csárda hat éve-re leendő hérbeadására a versenytárgyalás idejét. A két bérelt kikiáltási összege 4000 korona.

— **Világhírű Jta és Borsalino kalapok** nagy választékban **Frank Testvéreknél.**

— **Értesítés.** Van szerencsém a nagy-érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Péterfia-utca 52. szám** alatt levő **Kas-sai Sörházat** a mai naptól kezdve saját keze-lésbe vettem át, hol is minden időben kitű-nő magyar konyha és meleg ételekkel állan-dóan szolgálók. Abbonánsokat úgy étlap sze-rint, mint kihordásra a legolcsóbb árban elfogadok, főtörékvésem lesz a nagyközön-ség kényes izléseit kielégíteni. Hosszu évek óta e téren való működésem elég garanciát nyújt arra, hogy pontos s figyelmes kiszol-galással a pártfogást kiérdemeltem. Tiszte-lettel **Müller Adolf**, a Kassai Sörház tulaj-donosa.

— **Igazoványba való fényképeket** 24 óraalatt a legolcsóbban Burg Izsó műterme készíti Kossuth-utca 24. Ugyanott egy ta-nuló fizetéssel felvétetik.

— **Iskolai könyvek** ódon és új állapot-ban az összes létező iskolák számára kapha-tók **Hegedüs és Sándor** könyv és papírkere-skedésében Debrecenben, Kossuth-u. 11. sz.

— **Bérmálási Imakönyvek,** római katho-likusok számára a legközelebb megtartandó bérmálás alkalmából óriási választékban kaphatók **Hegedüs és Sándor** könyv és pa-pírkereskedésében Debrecenben Kossuth-u. 11. sz.

— **A Magyar Király kávéházban ma és** következő napokon **Ercsényi Ferike** buda-pesti hegedűművészno vezetése alatt álló symphonikus nőzenekar hangversenyt tart. karmester **Berson Leó.**

— **A Svetits intézeti tankönyvek** hiva-talos előírás szerint **Csillag** könyvkereske-désében — Városháza épület kaphatók.

— **Kalapok, nyakkendők stb. az előre-haladott idény miatt mélyen leszállított ár-ban kaphatók.** **Györfi Testvéreknél,** Debre-cen, Piac-utca 30.

— **Modern fallképekben** állandó ujdön-ságok **Thaisz Arthur** papíráruházában.

— **A Debreceni Zenedébe** való beirat-kozás szept. hó 4-től kezdődik. A tandíj ol-csóbb bármelvik zeneiskola vagy magánta-nítói tandíjával s tetszés szerinti részletek-ben fizethető. Kezdő növendékek hetenként 3 tanórát, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhe-tő a Zenede Vár-utca 1. sz. helyiségében szept. 4-től 10-ig, délelőtt 10 órától 1 óráig.

— **Svetits és róm. kath. főgymn. tan-könyvei** **Antalfy Józsefnél** szerzendők be. (Cégre figyeljünk.) Piac-u. 44.

Legnagyobb választék
harisnyákban
kötött és szövött árukban
Márton Gyula és Fia
újjonnan berendezett uri és női divat üzletében
Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Fiók üzlet nincsen.

— **Hatóságilag fertőtlenített** ócska tan-könyvek, valamint új állapotban is legelő-nyösebben **Aczél antquáriumban** szerzhe-tők be. Legnagyobb tankönyvraktár.

— **Svetits intézeti és róm. kath. főgym-nasiumi tankönyvek** **Acél antiquariumában** szerzhetők be.

— **Különleges nyakkendők feltűnő vá-lasztékban** **Frank Testvéreknél.**

Az összes intézetek részére
ódon és új tankönyvek a legújabb kiadá-sokban

Csillag Arthur

könyv-, papír és írószer kereskedésében
— a legolcsóbb áron! —

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvei József.**

Megint lefeküdt és aludni próbált. Kis idő múlva valaki belépett a barlangba és figyelni kezdte, amint feküdt. Az öreg Anna anyó volt tiszta fehérbe öltözve, görög fátyollal a fején. Egyszer már látta — mikor lent járt a bányákban — Ulusi a népmesék boszorkányát. Milyen nagyra emelte a nép babonás hite és mégis milyen jó asszony lehetett.

— Te vagy az, Anna anyó?

— Igen, igen, én vagyok.

— Mi történt veled, anyó? Miért va-gyok itt?

— Hogy megmentünk a néptől, ke-gyelmes urnó.

— Igen, azt értem, de miért akar a nép engem bántani, anyó?
 — Kérdezd a fiamat, ő majd megmondja. Hallgass. Hallom a lépteit.

— Milyen óráról beszélsz, Márton?
 — Az óráról, amelyben ő visszatér.
 — Oh mese, mese. Mért nem hallgatnak meg ezek az emberek? Nincs-e nekem is anynyi jogom, mint más bűnösnek, akit elítélnék? Micsoda örület jött rájuk?

— Esztendők elnyomatása követel igazságot, kegyelmes urnó. Ez az óra megfizeti nekik mindazt, amiért szenvedtek. — Okoskodást hallgatnának, de az igazság elszaladt mellettük.

— Akkor legyen az igazságnak is elégtétele. Itt fogok elpusztulni Rabkával együtt. Ha ez a sorsom, akkor rendben van. Tudjátok, hogy mit tett volna Fülöp gróf?

Valami helyeslőfélet mormogott és imádkozni kezdett magában, hogy a nagy falak kibírják a tüzet. Ulusia azonban észrevette, — hogy nemcsak a tűz volt az egyetlen veszedelem. A tömegben benn hirtelen mozgás támadt, izgatott csoportok furakodtak előre és egy embert emeltek magasra, aki a hátul állókhoz szólt és iétrát követelt tőlük. Nemsokára halotta a kiáltást:

— Itt van a bölcs Jura!
 Ötszázán is szorongtak körülötte és bódog volt, aki a ruháját megérintette.

— Megszökött a börtönöreitől.
 — Jura csodát mivelt megint.

De Jura visszalökte őket és amint a létra előkerült, sebesen futott fel a fokain. Azonban mikor már a végére ért, még mindig nyolc méternyire volt a terras alatti. A széles, hatalmas oszlopon kuszott fölfelé Jura. — A fömögől a bámulat és meglepetés moraja zugott föl. — Amint a létrát visszarufta maga mögött, az ijedtség és a megrettenés fogta el őket.

— Iaj, ha se föl, se le!
 Vas karokkal és vas ujjakkal fogódzott és kuszott, mint egy tengerész az árbocon, amíg a terras padlóját elfoghatta.

— Már fel ért, már fenn van. — kiáltotta a nép és örömmijongás váltotta fel a szorongás érzetét. Fzer torokból tört fel a diadalordítás. Azt hitték, megragadja a nőt és a halálra szorított testét ledobja közéjük. Ezt a csolás látványt várják.

Egy pillanatig néma csend volt, amíg az ember a terras korlátján átvette magát. A csodálkozó nép hamarosan kész volt árulásra gondolni, mikor az öreg Mártont megpillantották, hogy térdre veti magát Jura előtt és áldólag emeli fel a kezét. Látták, hogy Jura karjaiba emeli a lányt és vissza viszi a házba. Szinte hallották, amint Franz könyörög az apjának, hogy hagyják el a házat és azután — mintha hirtelen mindent megértettek volna, — olyan dühödtt ordítás keletkezett, hogy a hegyek is megremegtek bele.

Elárulta őket — ő, a kiválasztott. Máris az asszony hive volt. Hadd tudja meg mindenki az igazat. A boszu esküje hadd harsogja tul az éjszaka minden üvöltő zaját! Elárulta őket! Hadd pusztuljon el a lángokban, mert hol talál kivezető utat?

Vad röhögést hallattak és uira nekiláttak a dolognak. Ilyen lángtenger még nem volt Galiciában, mióta a törököt kiűzték.

(Folyt. Köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni üzománys távirati jelentése.

Budapest, 1911. szept. 1.

Készaru változatlan.

1911. októberi buza	11.69	—
1912. ápr. buza	11.94	—
1911. októberi rozs	10.13	—
1911. ápr. rozs	—	—
1911. okt. zab	9.05	—
1912. máj. tengeri	—	—
1911. aug. tengeri	8.23	—
1912. szept. tengeri	8.34	—
1911. jul. tengeri	—	—

Iskola táskák

legolcsóbban és a legnagyobb választékban beszerezhetők **Piacz 52. Miklós-utcával szemben**

Schwarz M. L.-nél.

4-5 szobás kényelmes lakást keresek.

Czim **Budaházy**, Arany János-u. 39. emelet.

Bőrbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bank egyesület részvénytársaság**

Piacz utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és oltszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban nához szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

Waggon vételnél kedvezményes ár.

Iskolás fiuk és leányok részére

intézeti fehérneműek

szobkendők, matrácok, paplanok, flanel takarók, esőernyők

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s díszárúk nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Reichmann Divatáruháza.

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha különlegességek** minden nagyságban eredeti angol facon, bársony, szövet és jó mosó barchet.

Pelüche, posztó és szövet leány köpenyek!

Valódi angol és francia costum újdonságok, kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmu, rövid, belés árúk. Szabó kellékek nagy választékban. **Zsinór, öv, minden színben 2 kor.** Saját készítésű cloth paplanok kor. 7.50-től. Eredeti francia reform fűzők. Női autuka és fekete ernyők. **Intézeti leány és fiu fehérneműek** minden nagyságban. — **Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készíttetnek.**

Royal szállodával szemben. Piacz-u. 85.

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakaosabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balazs Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Szakképzést üzletvezető újonnan épített szálloda kávéház, vendéglő és bortüzet részére felvétetik Hatvan-utca 61. Emerich Arnoldnál

Tanítónő kepezdész, gyermekek tanításáért ellátást keres Izs. családnál. Bővebbet Aczél könyvkereskedőnél.

Intézeti szolgáló annai felvételt. Diákotthon, Darabos-utca.

Jó fizetéssel 13-15 éves fiú küldöncznek felvétetik. Czim a kiadóban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adas-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írsvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel porkölt, naponta friss, zamatos kavé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Szőlői szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Tankönyvek! Az összes fiú és leányiskolákban használandó tankönyvek **felár**on kaphatók a **Harmathy** antiquariumában **Füveskert-u. 14.** Rajzeszközök, rajztáblák, írószeresek leszállított áron.

Csemege szőlő, 5 kilós kosarakban 1 forint 20 krajczárért kapható Vadásznál Varga-u. 35. Telefon 488. Ugyanott szőlős kosár kapható.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti aruház Degenfeld-tér 1. sz. alatt, ahol ez a két héten egy pár ezer **sejlem, bársony, szövet és batist** blouzok kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze

Használt hosszú zongora eladó Rákóczi-utca 8. keresztület.

Csemege szőlőt szép Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill. Darvas Miksa szőlőkivitele. Telefon 294.

Boros hordók minden nagyságban kaphatók Bergernél, Rákóczy u. 8.

Jó, szabadon futó kerékpár 30 koronáért eladó Kossuth-utca 24. műterem.

Műhelybe való napienyégő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

12 karu szép ebédli lámpa eladó. Megtekinthető Piac-u. 42. sz. alatt hátul az emeleten.

Boroczet házilag készült kapható Czim. a kiadóba.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztületben.

Különféle.

Megnyit Goldstein Herman legmodernebbül berendezett orth. bodegája Piacz-u. 85. sz. Wiener-palota.

Legszobben tisztit, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Órák, ékszerek, ezüstneműek

legolcsóbban és legszeledebban

Schiffmann Mór

órák és ékszer üzletében szerezhettek be **DEBRECZEN, Hu-yadi-utca 14. sz.** Óra javítások, ékszer alakítások kiváló gondnal, legolcsóbban.

Van szerencse a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

női divat termemet

Piacz-u. 56. sz. alatt megnyitó tam. Kerem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

Katz Róza, Piacz-u. 56.

Tanuló leányok felvételnek.

„Gyöngyvirág Crème“

az arczkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sil-mává, fehérté és ádóvé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában, **DEBRECZEN.**

Az Alföldi Takarékpénztár igazgatósága

közhírré teszi, hogy hivatalos helyiségeit hétfőtől

azaz 1911. augusztus hó 28-ától kezdve

újonnan épült Piacz-utcai saját palotájába helyezte át.

Az igazgatóság gondoskodott arról, hogy az intézet házában a takarékpénztár ügyfelei, ügyeiket a legkényelmesebb hozzájutással bonyolítassák le, miért is az összes hivatalos helyiségek az épület Piacz-utcai főbejáróján át földszinten nyertek elhelyezést.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

:-: **Piacz-utca, a Főpostával szemben.** :-:

Intézeti leány felöltők és Iskola Costümök

ősz és téli idényre dus választékban megérkeztek és szolid olcsó árban szerezhettek be.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Kárpáti szénát

elsőrendű, szép száraz, zöld, ezidei termést szállit bármily mennyiségben 7 kor.-ért préselten waggonba rakva

Rosenthal Saje,

Körösmező.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Rosenfeld Róza

speciál fűzőkészítő

Piacz-utca 56. sz. alatt.

Készit jótállás mellett az utolsó divat szerint, elő egyenes, reform, orvosilag elismert

gyomorvédő fűzőket.

Halkítóket s minden e szakmába vágó munkát. Nagy raktár párisi és brüsseli modellek után készült minden kivitelű fűzőben, mell- és egyenes tartókban.

Árak előnyösek.

Ugyanott varró és tanuló leányok felvétetnek.